

**Oświadczenie złożone
przez senatora Ryszarda Knosalę
na 53. posiedzeniu Senatu
w dniu 29 kwietnia 2010 r.**

Oświadczenie skierowane do ministra sprawiedliwości Krzysztofa Kwiatkowskiego

Obowiązujące przepisy prawa nakładają na określoną grupę podmiotów obowiązek sporządzania i ujawniania sprawozdań finansowych. Zgodnie z ustawą o rachunkowości sprawozdania te powinny być nie tylko ogłaszane w „Monitorze Polskim B”, ale również składane we właściwym rejestrze sądowym. Potwierdzeniem obowiązków wynikających z ustawy o rachunkowości jest art. 8a ust. 1 pkt 5 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym, w którym określono katalog dokumentów podlegających zgłoszeniu do rejestru. Katalog ten obejmuje w przypadku spółek z ograniczoną odpowiedzialnością, spółek akcyjnych, spółek komandytowo-akcyjnych i spółek europejskich między innymi właśnie sprawozdania finansowe. Pojawiają się tymczasem sygnały świadczące o tym, że wiele podmiotów, pomimo jasnych regulacji ustawowych, nie wywiązuje się ze wskazanych wyżej obowiązków.

Obowiązek upubliczniania sprawozdań finansowych ma stanowić pewną gwarancję stabilności obrotu gospodarczego, umożliwiając zainteresowanym podmiotom, na przykład klientom, kontrahentom, dostęp do danych o firmie. Przepisy ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym przewidują bowiem jawność rejestru. W ustawie tej zapisano nadto ogólne prawo do dostępu do danych zawartych w rejestrze oraz do otrzymania drogą elektroniczną poświadczonych odpisów, wyciągów, zaświadczeń i informacji, w tym także poświadczonych kopii sprawozdań finansowych, mówią o tym art. 8 oraz art. 8a ust. 2 ustawy.

Jednakże wydaje się, że aby rejestr spełniał swoją rolę, konieczne jest odpowiednie zdyscyplinowanie podmiotów zobowiązanych do przekazywania danych do tego rejestru w celu zminimalizowania liczby przypadków uchylania się od przedmiotowego obowiązku. Ustawa o Krajowym Rejestrze Sądowym daje sądowi rejestrowemu uprawnienia do wezwania podmiotu do uzupełnienia braków w przypadku stwierdzenia, że wymagane przepisami dokumenty nie zostały złożone do rejestru mimo upływu terminu. W dalszej kolejności sąd rejestrowy ma prawo nałożyć na taki podmiot karę grzywny, która w przypadku uporczywego uchylania się od wykonania obowiązku ustawowego może być ponawiana. W przypadku braku skuteczności wymienionych wcześniej czynności sąd rejestrowy może orzec o rozwiązaniu spółki oraz ustanowić likwidatora w przypadku spółki osobowej albo kuratora w przypadku osób prawnych.

Mając to na uwadze, zwracam się do pana ministra z zapytaniem, czy monitorowana jest skala zjawiska polegającego na niewywiązywaniu się z obowiązku przedkładania sprawozdań finansowych do sądu rejestrowego. Proszę także o zajęcie stanowiska w przedmiocie skuteczności zawartych w ustawie przepisów dyscyplinujących, w szczególności zaś proszę o wskazanie, w ilu przypadkach w 2009 r. na skutek niewykonania sądowego wezwania do uzupełnienia braków w rejestrze istniała konieczność zastosowania przez sąd rejestrowy dalszych sankcji przewidzianych w ustawie.

Z wyrazami szacunku
Ryszard Knosala